TELEFONY

Telefony zejména dnes patří k velmi rozšířeným komunikačním prostředkům, jejichž dobrý či špatný vzhled i funkčnost nás provázejí téměř všude. Někdy mohou být i statusovými předměty (např. iPhone), ale např. výroba luxusních mobilních telefonů je vyloženě slepou uličkou, neboť v ní nevznikají návrhy, které by obstály v konkurenci špičkového světového designu a většinou ani technologií.

Je zajímavé, že testování funčnosti mobilních telefonů běžné časopisecké rubriky či webové stránky nedokážou dostatečně zvládnout, kdy jedny podstatné vlastnosti neumí přesvědčivě zhodnotit ani ve srovnání, jiné mnohdy vynechávají. Přitom metodika testování zpracovaná odborníky – ergonomy, je dostupná. Jak tedy má optimálně vypadat a fungovat **inteligentně navržený mobilní telefon**? Podmínek je poměrně hodně, jsou dostupné v ergonomické laboratoři muzea, zde se jen stručně zmíníme o některých. Klávesy, či dotyková pole displeje musí být dostatečně velké, aby nedocházelo k záměně se sousedními. Dnešní větší formáty to již dobře umožňují. Optimální odezva klávesy je mechanická, což o dotykového displeje nelze. Zvukové odezvy nejsou vhodné, obtěžují okolí. Optimální jsou optické odezvy. Telefon nesmí mít základní tlačítka, která se v kapse omylem spínají, což stále ještě nebývá zcela vyřešeno. Rozmístění kláves a dotykových plošek musí být nejen ergonomické, ale také v logických vazbách. Optimální řešení jsou zpracována a není důvod, aby každá značka, někdy i každý model volily své odlišné verze. Pro případ ostrého slunečního svitu má telefon s dotykovým displejem na zadní straně mechanickou klávesnici s jednoduchým diodovým displejem. Ke kompatibiltě nabíječek a sluchátek musela výrobce donutit inteligentní legislativa. Ještě je nezbytné zajistit jednoduchá rychlá řešení pro přenos či úpravu dat v telefonu vč. seznamu kontaktů. Inteligentní telefony mají čitelnou grafiku, včetně typografie (písmové znaky vhodného duktu s otevřenými tahy atd.) a používají unifikované grafické symboly namísto folklórních obrázků uctívaných zbytečně coby ikony. Barvu grafických prvků lze optimálně využít k významové orientaci a je nesmyslné s ní plýtvat v rámci atraktivně barvených obrázků. Pokud se výrobce rozhodne pro odlišnou strukturu softwaru a jeho ovládání, je vhodné, když program obsahuje přímo podněty a doporučení k obsluze zobrazující se na disleji. Zde je třeba upozornit, že tzv. intuitivní ovládání je většinou reklamní balast. Intuitivní ovládání umožňují především přístroje a programy, které se co nejvíce podobají nejrozšířenějším typům a v rámci značky dlouhodobě nemění logiku struktury ovladačů. Inteligentní telefon je snadno propojitělbý s různými dalšími komunikačními aj. přístroji, bez toho, že by při tom musely pomáhat složité návody k použití nebo odborné servisy.

Tato kouzelná „vykopávka“ je zbytkem telefonního přístroje z 19. století.
Obsahuje závěs, na kterém bylo sluchátko, zatímco v kruhu dole mohl být umístěný pevný mikrofon.
Vrchní soustava štítků a kontaktů představovala malou místní centrálu, v rámci které bylo možné volit spojení.

Dva přístroje linky nezávislé na telefonní síti (tyto z 20. let 20. století) se často vyskytovaly ve vícepodlažních vilách a sloužily například ke spojení se služebnictvem apod.

Stolní telefon, 30. léta 20. století
Původní šňůra a kryt ciferníku byly nahrazeny koncem 60. let novodobými prvky.

Sluchátko vojenského polního telefonu, 70. léta 20. století

Bakelitový stolní přístroj typu TF z 50. let 20. století s vyměněnou spirálovou šňůrou, která se v době jeho návrhu ještě nevyráběla (Tesla Liptovský Hrádok).

České telefony ze 70. let 20. století již procházely rukama designérů.
TF 65 S, Tesla Liptov. Hrádok, 1965-74 a T 65H (design Bohumil Míra, 1965), Tesla L. Hrádok
Dole telefon DS, Tesla Stropkov, 1975-85

Telefony AS 20, design Jaroslav Kotas, Tesla LH 1969-80 a BS 20 design F. Crhák a Z. Kovář (1970),
výroba Tesla Liptovský Hrádok, později Tesla Stropkov, 1972-1984

Jeden z prvních typů českých tlačítkových telefonů Tesla FP, design J. Kočandrle, výroba Tesla Stropkov po roce 1985, tlačítkový telefon distribuovaný Českým telekomem po roce 1992.

Dva na sebe navazující vývojové typy dveřního telefonu, první vlevo typ 4FP, design J. Kočandrle, 1985 oba výroba Tesla Stropkov

Tři typy běžných levných telefonů zahraniční výroby, které počátkem 90. let pronajímala státní organizace SPT Telekom držitelům pevných linek.

Tlačítkové ciferníky umožnily zmenšení velikosti telefonů. Vlevo bezdrátový přístroj pevné linky z poč. 90. let

Vlevo fax a stolní telefonní přístroj z poloviny 90. let 20. století Philips NFC4

Stanice pro krátké textové zprávy Microcom připojitelná k pevné lince, konec 90. let 20. století

Prvé mobilní telefony z druhé poloviny 90. let 20. století
s malými černobílými displeji

Erik Ahlgren: Mobilní telefon Sony Ericsson T610, 2003, Švédsko
Neznámý designér: Samsung Galaxy Omnia 2GT I8000, 2009